

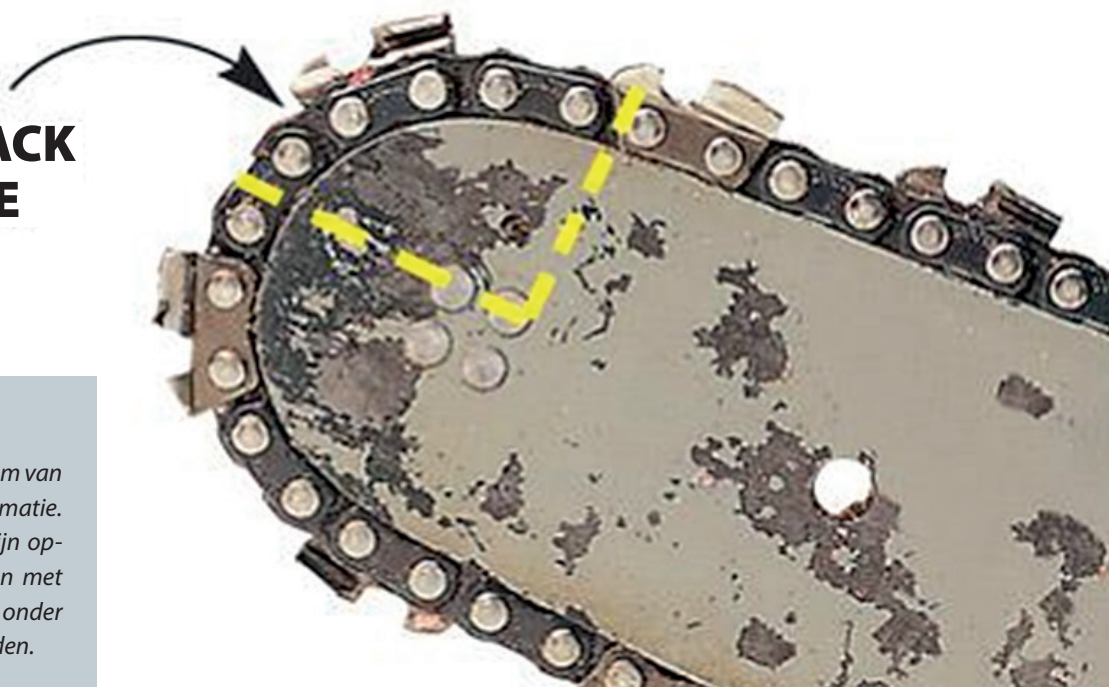
Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Veilig werken met de kettingzaag

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

Een motorzaag is een relatief kleine machine, maar de risico's die erbij horen, zijn niet gering. Draaiende delen kunnen niet worden afgeschermd en bevinden zich ook nog eens erg dicht bij je lichaam. Goede bescherming is een must! Zagen in je voet of been kun je voorkomen door met een goed onderhouden machine op de juiste wijze te werken. Een cursus op dit gebied is aan te raden. Zagen zonder opleiding of instructie mag niet!

KICKBACK ZONE

Opleiding

Neem contact op met het cursuscentrum van CUMELA Nederland voor meer informatie. Medewerkers moeten aantoonbaar zijn opgeleid en geïnstrueerd voor het zagen met een kettingzaag. Het zagen van hout onder spanning vraagt nog meer vaardigheden.

PERSONLIJKE BESCHERMING

Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten altijd worden gedragen, ook bij een klein klusje.

- **Zaagkleding:** biedt bescherming tegen verwondingen door een draaiende ketting.
- **Zaagschoenen:** werkschoenen zijn geen zaagschoenen! Zaagschoenen hebben een speciale flap die de wreef beschermt tegen het zagen in je voet en geven bovendien bescherming net boven je enkel. Werkschoenen doen dat niet. Zorg voor schoenen met veel grip.
- **Handschoenen:** moeten soepel zijn en de handen warm houden.

- **Helm en gehoorbescherming:** voor jezelf, maar ook voor personen in de directe omgeving.
- **Gelaatbescherming.**
- **Signaalkleding:** langs of op wegen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten voldoen aan de geldende norm voor beschermende zaagkleding en overige persoonlijke beschermingsmiddelen (En 381 en soms EN397)

ONDERHOUD EN AFSTELLEN ZAAG

Volg voor het onderhoud en het afstellen van de zaag nauwkeurig de aanwijzingen en instructies van de fabrikant op. Zorg voor een scherpe en goed onderhouden ketting. Blijf niet doorzagen met een zaag die niet soepel zaagt of slecht loopt.

Veel voorkomende ongevallen bij het zagen	Voorkomen door
Tijdens vellen of korten: ongecontroleerd vrij komen van houtspanning. Het hout slaat tegen je hoofd of ander lichaamsdeel.	Goed inschatten van de houtspanning. Toepassen van de juiste zaagtechniek. Een stam omtrekken met beheerste kracht. (niet te veel kracht)
Personen in de directe omgeving worden geraakt door vallend hout, wegzweepende takken of door de kettingzaag die uit het hout schiet.	Houd afstand tot derden of neem maatregelen om derden te beschermen. Werk zonder 'hulpje'!
Door struikelen of vallen in aanraking komen met de draaiende ketting.	Verken vooraf de plaatsen waar je gaat staan en creëer een goede werkruimte.
Zagen in je voet bij het vellen of het samenwerken om de boom de goede kant op te duwen.	Gebruik juiste schoenen. Aannemen van de juiste zaaghouding: bij het uitsnoeien de voeten niet onder de stam zetten, maar naast de stam, met voeting richting de top van de boom. Gebruik de juiste hulpmiddelen zoals een velhevel of wiggen. Zorg ervoor dat er geen 'hulpje' in het werkgebied staat.
Geen ongeval, maar wel pijnlijk: verkeerde werkhouding.	Voorkom rug-, nek- en schouderklachten door in de juiste houding te werken. Zo min mogelijk draaien met de rug, knieën buigen en de zaag zo dichtbij mogelijk houden.

Werk met een rechte rug (in de heupen naar voren gebogen) en gebogen knieën. Plaats nooit je voeten onder de stam.

TIPS EN VUISTREGELS

- Draag de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen! Dat is altijd belangrijk, maar zeker bij het zagen met de kettingzaag. Werkschoenen zijn niet geschikt, zaagschoenen wel.
- Kies een zaag met een passende capaciteit. Een zwaardere zaag dan nodig geeft een onnodig zware fysieke belasting. Een tophendelzaag mag niet worden gebruikt op de grond.
- Verken de omgeving en voorkom dat je valt.
- Gebruik bij het tanken emissie-arme brandstof, zodat je zo min mogelijk schadelijke uitlaatgassen inademt.
- Beoordeel de houtspanning: de hangrichting van de boom is bepalend voor de uitvoering en volgorde van de zaagsnedes.
- Start de zaag niet op dezelfde plaats als waar net is getankt.
- Zaag alleen met een scherpe en goed geslepen ketting met de juiste spanning. Controleer de ketting voordat je begint te werken.
- Gebruik de kettingrem, loop nooit met een draaiende ketting.
- Een zaag moet stationair goed blijven lopen en niet afslaan. Gebeurt dit toch, stel dan de zaag direct opnieuw af.
- Houd afstand tot derden. Wegslingerende steentjes, hout en takken kunnen anderen raken. Stop met zagen als iemand tijdens het zagen in de buurt komt. Zorg dat er geen personen zijn in het gebied waar takken of bomen kunnen vallen.
- Houd de kettingzaag met twee handen vast. Dat maakt het onmogelijk om in je handen te zagen.
- Houd de zaag dicht bij het lichaam, zaag niet boven schouderhoogte en reik niet verder dan de onderarm lengte.
- Laat de zaag het werk doen, druk de zaag nooit door het hout. De kans op wegslaan van de zaag wordt hiermee groter. Een kickback kan ook ontstaan door het zagen met de punt van de geleider.
- Gebruik een kettingzaag nooit op een ladder.

TEKST: Corina van Zoest-Meester

FOTO'S: Praktijk Centrum Bomen

